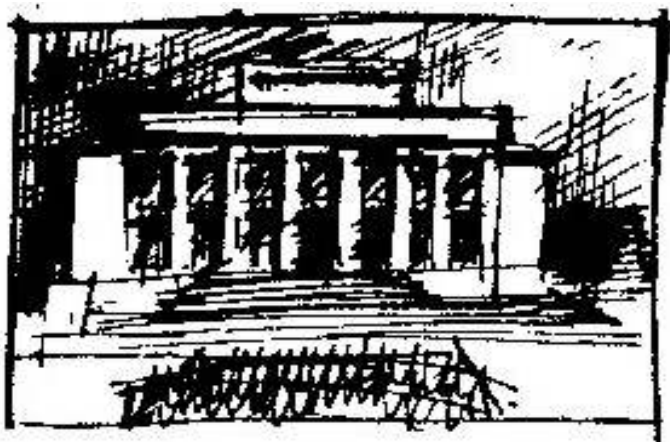

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí přátelé – opery, baletu a činohry,
příznivci opery, baletu a činohry,

Jaro je tady a květen – máj snad jeho nejpůsobivější měsíc. Krásné dny Vás určitě lákají do přírody a okolí Brna nabízí možnosti krásných vycházek. Od nich Vás nechceme odradit, ale chceme připomenout, že už je jen krůček do konce divadelní sezony 2021/22 a jsou akce, které byste si neměli nechat ujít:

Ve středu 8. června v divadle Reduta v 17 hodin přivítáme na besedě
Martu Chila Reichelovou a její hosty

Sopranistka, Marta Chila Reichlová je absolventka JAMU. Poprvé vystoupila v Národním divadle v Brně v roce 2013 a od sezony 2014/2015 je ve stálém angažmá. Hostovala v Opavě, Plzni, Ostravě, Praze v rolích jako Barče, Esmeralda, Wanda, Bystrouška, Penelopka, Dafne...

- baletní premiéra 13. května Prokofjevovy *Popelky* a 4 reprízy
- F. Molnár: *Liliom* – 5. května **derniéra** v Mahenově divadle
- J. Offenbach: *Hoffmannovy povídky* – 21. 5. naposledy v sezoně, Janáčkovovo divadlo
- B. Smetana: *Prodaná nevěsta* – 3. 5. naposledy v sezoně, Janáčkovovo divadlo
- Divadelní svět Brno: izraelský taneční soubor 24. a 25. 5. – *AZYL* – o svobodě, touze, domovu..., Mahenovo divadlo; 27. a 28. 5. TR Warszawa, Polsko – *Střípky ženy* – rodinné drama ze současné Varšavy. Podrobnosti najdete na www.ndbrno.cz.

Zprávy výboru:

Výborové schůze a kontakt se členy se nemění – každou první středu v měsíci nás najdete v Redutě v době 16,00 – 17,30 hod. V této době je možno zaplatit členské příspěvky na rok 2022 a podávat nové přihlášky.

V nedožitých 93 letech zemřela naše dlouholetá členka a velká milovnice divadla paní Helena Chocová. Členkou byla nepřetržitě od r. 1984.

Naši jubilanti v květnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Renata Stehlíková Naděžda Toušková	Oldřiška Janošíková Blažena Mikelová	Pavel Šubrt Lubica Christophory
---------------------------------------	---	------------------------------------

Vážení jubilanti, členové výboru SPNdB Vám přejí klidné jarní dny, zdraví a radost i z maličkostí. Myslete pozitivně i v době, která se Vám nezdá být nakloněna.

PREMIÉRA – Balet**Sergej Prokofjev: *Popelka* – 13. května 2022 v 19 hod. Mahenovo divadlo**

Choreografie a režie Markéta Pimek Habalová, dirigent Ondrej Olos. Počátek Prokofjevovy tvorby pro balet se vztahuje k jeho pobytu v Paříži, kde nasál tvůrčí atmosféru vyzářující z prostředí kolem slavného souboru Les Ballets Russes. Na vyzvání legendárního impresária Sergeje Ďagileva se zařadil do okruhu s ním spolupracujících umělců – skladatelů, výtvarníků, choreografů. Prokofjev napsal sedm baletů, z těch jednoaktových byly v Brně uvedeny ve 30. letech minulého století dva (*Šut* a *Marnotratný syn*). Po návratu do rodného Ruska vytvořil pro Brno zásadní celovečerní balet *Romeo a Julie*, poprvé na světě inscenovaný v r. 1938 právě v Brně. *Popelka* je druhým skladatelovým nejhranějším baletem. Psal ji ve válečných letech na objednávku leningradského Kirovova divadla, kdy byl evakuován na Kavkaz a dokončil ji v Alma Atě v Kazachstánu. Premiéra se konala ve Velkém divadle v Moskvě 21. 11. 1945 v choreografii Rostislava Zacharova, v hlavní roli s legendární Olgou Sepešinskou. O rok později byla premiéra v Kirovově divadle (dnes opět Mariinském divadle) ve verzi Konstantina Sergejeva. Ze západních produkcí: Frederick Ashton pro Sadler's Wells Ballet (1948), Maguy Mariu v Lyonu (1985), Rudolf Nurejev v Pařížské opeře (1986), John Neumeier v Hamburku (1992). V našem divadle se *Popelka* poprvé objevila v r. 1953 (Jiří Nermut), znovu byla uvedena v r. 1967. V r. 1982 se titul dočkal nové inscenace Luboše Ogouna a Olgy Skálové. Po 40 letech se *Popelka* dočká nové inscenace. V osobě choreografky Markéty Pimek Habalové získal Balet NdB tvůrkyni, jejíž lehký a hravý choreografický slovník ve spojení s Prokofjevovou hudbou bude tou nejlepší kombinací pro novou *Popelku*, kterou budou milovat další generace baletních diváků. (Karel Littera – kráceno)

Divadelní jubilea, vzpomínky – květen

☞ 1. 5. 1832 se narodil barytonista Josef Lev (†16. 3. 1898). Už od dětství zpíval na kůrech. Umělecké základy získal jako sborista vídeňské Dvorní opery (1854 – 63). Od r. 1864 účinkoval v Prozatímním divadle v Praze, pak do r. 1888 v pražském ND. Vytrvalou prací dosáhl technické virtuozity evropské úrovně. Uchvacoval hudebností svých výkonů, krásnou kantilénou, hlasovou vroucností. Z mnoha rolí: smetanovské (Smetana psal barytonové role právě pro Lva), zvláštní pozornost zasluhují Vilém Tell, hrabě Almaviva, Ruslan, Don Carlos (*Ermani*)...

☞ 2. 5. 1957 zemřel basista Ladislav Havlík (*17. 7. 1889). Byl zajímavou všestrannou uměleckou osobností. Pracoval jako sládek v pivovaru a zároveň v Praze absolvoval Pivodovu uměleckou školu. Uměleckou dráhu začal ve sboru opery vinohradského divadla, pak působil ve Východočeském divadle, kde už zpíval sóla a zároveň pracoval jako korepetitor a dirigent. V l. 1922 – 27 zpíval v Olomouci, 1927 – 57 sólista v Ostravě. Obsáhl rozsáhlý repertoár (přes 200 rolí). Jeho doménou byl buffo-obor (jen Kecala zpíval na 1000x). Věnoval se i písňové tvorbě, zpíval v kantátách. Často hostoval v pražském ND.

☞ 7. 5. 1922 se narodil barytonista Hynek Maxa. Zpěv studoval soukromě. Začínal ve sboru ND, od r. 1959 byl angažován jako sólista v Olomouci, kde působil jako přední sólista 26 sezon. Obsáhl velké role základního repertoáru, později zpíval i role basové. Hostoval v Rumunsku, Německu, Rakousku a dalších zemích. Intenzivně se věnoval koncertní činnosti, působil i jako pedagog.

☞ 7. 5. 1962 zemřel basbarytonista Ladislav Mráz (*25. 9. 1925). Studoval na pražské konzervatoři. První angažmá (1943/44) Jihočeské divadlo v Táboře, poté dva roky v Plzni, od r. 1946 ve Velké opeře 5. května, od 1. 8. 1948 v ND Praha. V l. 1954 – 55 byl uměleckým vedoucím Armádní opery, poté se vrátil do ND. Byl obdařen výrazným jevištním zjevem, hereckým nadáním, muzikálností, kultivovaným, mohutným hlasem širokého rozpětí, který ovládal znamenitou technikou. Byl umělcem světového

formátu. Postavy ztvárňoval se vzácným smyslem pro styl díla a psychologickou hloubkou. Z rolí: Bonifác, Mumlal, Kašpar, d'ábelská čtyřrole v *Hoffmannových povídkách*, Leporello, Mefisto, Vojcek, Filip II., bludný Holanďan, Hans Sachs (s ním slavil úspěchy jako stálý host v Lipsku). Pozornost věnoval i literatuře kantátové a písňové. Smrtelné onemocnění ukončilo Mrázovu ojedinelou uměleckou dráhu ještě před jejím vyvrcholením. K dispozici je řada snímků, které Mrázovo velké umění zachovaly.

☞ 9. 5. 1902 se narodil dirigent František Dyk (†7. 6. 1974). Hudbu studoval v Plzni. Od r. 1916 byl korepeticem a sbormistrem plzeňské opery, v l. 1920 – 26 tamtéž dirigentem, od r. 1928 ve Vínohradské zpěvohře. V letech 1929 – 39 šéf rozhlasového orchestru v Bratislavě, od r. 1939 do odchodu do důchodu šéfdirigent pražského rozhlasového orchestru.

☞ 11. 5. 1877 se narodila sopranistka Anna Slavíková (†2. 4. 1948). Učitelka v Brně. Zpěv studovala soukromě. Byla členkou německých divadelních spolků v Olomouci (1895 – 97), v Brně (1897 – 98) a v Darmstadtu (1898 – 1901), v letech 1901 – 14 sólistka ND Praha jako primadona souboru. Měla silný, těžkopádnější, dechově neovládnutý vysokodramatický soprán s nádhernými výškami, který ji předurčoval k heroickým rolím: Libuše, Milada, Šárka, Leonora, Elektra, Elsa, Alžběta, Isolda, Brünhilda... S ND se rozešla (údajně pro primadonskou nekázeň), ale i tak zde často hostovala.

☞ 12. 5. 1967 zemřel skladatel Julius Kalaš (*18. 8. 1902). Absolvent pražské konzervatoře a mistrovské třídy J. Suka v meziválečném období pracoval na finančním úřadě a umělecky vedl Kocourkovské učitele. Po r. 1948 se věnoval pedagogické a organizační práci. Vedle několika operet napsal operu *Nepokoření*.

☞ 13. 5. 1922 se narodila sopranistka Helena Lexová (†4. 10. 1992). Zpěv studovala soukromě. Začínala v Brně (1945/46), pěvecky však dozrála v Ústí n. Labem (1946 – 50), kde slavila úspěchy jako Jenůfa, Halka, Aida a Šárka. Od r. 1950 byla angažována v Plzni na dramatický obor (Libuše, Tosca, Kostelnička, Cizí kněžna, Marina...). V roce 1957 musela divadlo opustit z politických důvodů. Působila pak jako koncertní pěvkyně a organizační kulturní pracovníce (v Plzni stála u zrodu Kruhu přátel hudby).

☞ 16. 5. 1992 zemřela sopranistka Marie Podvalová (*5. 9. 1909). Zpěv studovala soukromě a na konzervatoři. První sólové angažmá nastoupila r. 1935 v Brně, kde nastudovala řadu velkých rolí (Marina, Amelie, Santuzza, Milada, Madeleina...). V r. 1937 byla v Talichem angažována do ND Praha. Role, která rozhodujícím způsobem ovlivnila její další umělecký vývoj byla Libuše. Hlasové dispozice pěvkyně byly fenomenální, k tomu majestátní, krásný jevištní zjev a bohatý herecký projev. S jejím jménem se spojují také další role: Armida, Anežka, Hedvika, Cizí kněžna, Šárka, Emilie Marty, Kostelnička, Eva, Julie i Mařenka a Vendulka. Dobře se uplatnila i v moderních českých operách. Z rolí světového repertoáru zpívala Sentu, Venuši, Ortrudu, Toscu. Četná byla její koncertní vystoupení. Má řadu snímků v Čs. rozhlasu, na gramofonových deskách, v televizi, hrála i ve filmu. Se souborem ND vystupovala v zahraničí.

☞ 21. 5. 1897 se v Kyjevě narodil tenorista Konstantin Karenin (†21. 11. 1966). Studoval na vojenské inženýrské akademii. V Praze se objevil v době druhé světové války jako zcela vyzrálý pěvec. K jeho největším úspěchům v ND patřil Heřman, kterého měl po herecké stránce dokonale vypracovaného svým přítelem Fjodorem Šaljapinem. S ND měl smlouvu stálého hosta. Zpíval i Dalibora a Lohengrina. Po válce přijal české občanství a místo profesora na pražské konzervatoři. Byl profesorem řady operních pěvců (J. Kachel, I. Mixová...), ale i Karla Gotta.

☞ 22. 5. 1957 zemřel dirigent Jan Janota (*4. 11. 1874). Začínal jako harfenista ČF, pak kapelník v Osieku a opery v Záhřebu, 1912 – 16 kapelník v Plzni, od r. 1916 šéf tamější opery. V l. 1919 – 25 působil v Brně, kde mj. uváděl opery Foerstrovy. Založil hudební oddělení Čs. rozhlasu v Brně, kde byl šéfem do r. 1936, kdy odešel do důchodu.

☞ 22. 5. 1947 se narodila sopranistka Anna Bortlová. Po studiích na konzervatoři a AMU byla v l. 1973 – 90 sólistkou ND Praha (Blaženka, Mařenka, Terinka, Pamina...). Záslužná byla její interpretace písňové tvorby.

☞ 24. 5. 1892 se narodil tenorista Jan Berlík (†27. 12. 1972). Zpěv studoval soukromě. V r. 1925 byl angažován v Bratislavě, 1926 v ND Praha, od r. 1927 v Hamburku, v r. 1931 se vrátil do ND, kde působil do r. 1940, kdy uměleckou kariéru pro nemoc ukončil. V l. 1951 – 59 učil zpěv na pražské konzervatoři. Z rolí: Cavaradossi, Don José, Rudolf... Zachovaly se snímky z *Tosky* a *Bohémy*.

📖 29. 5. 1852 se narodil skladatel, klavírista a pedagog Jindřich Kaan z Albestu (†7. 3. 1926). Žák V. Blodka, od r. 1889 profesor klavíru, od r. 1907 poněkud příliš byrokratický ředitel pražské konzervatoře. Opery: *Na útěku*, *Germinal*.

Osobnosti světové hudby – květen

🎵 7. 5. 1927 se narodila švédská sopranistka Elizabeth Söderströmová. Studovala na vysoké hudební škole ve Stockholmu. V r. 1947 debutovala na scéně historického divadla v Drottingholmu a byla přijata do stockholmského operního souboru. V r. 1950 se stala členkou tamější Královské opery. V r. 1955 začala její mezinárodní kariéra, která ji přivedla do Metropolitní opery, Covent Garden a dalších světových divadel. Vynikla především v dílech Mozarta, Strausse a Janáčka. V r. 1965 vytvořila roli Emilie Marty v prvním stockholmském uvedení *Věci Makropulos*. Pro řadu zahraničních inscenací nastudovala tuto roli vedle švédštiny také v češtině, francouzštině a angličtině. Od r. 1972 zpívala také Jenůfu. Její vynikající Káťa Kabanová (zpívala ji česky, švédsky a anglicky) byla v r. 1976 nahrána firmou Decca za řízení Ch. Mackerrase. Často hostovala i v Praze. Zemřela 20. 11. 2009.

🎵 7. 5. 1942 zemřel německý dirigent a skladatel Felix von Weingartner (*10. 7. 1835). Studoval skladbu ve Štýrském Hradci a Lipsku. Na Lisztovo doporučení byla v r. 1884 ve Výmaru uvedena jeho opera *Sukuntala*. Týž rok zahájil svou bohatou dirigentskou dráhu v Královci, pokračoval v Gdaňsku, Hamburku, Mannheimu. V r. 1891 se stal šéfdirigentem berlínské opery a královského orchestru. V r. 1908 vystřídal G. Mahlera ve vídeňské Dvorní opeře. V r. 1912 odešel do Hamburku, pak do Darmstadtu. V l. 1919 – 24 byl znovu ve Vídni a řídil Lidovou operu a Vídeňské filharmoniky. Podnikal četné zájezdy do zahraničí. Napsal ještě 11 oper (vcelku úspěšné *Genestus* a trilogii *Orestes*). Vydal upravené verze *Bludného Holanďana* a Méhulova *Josefa*. Byl 5x ženatý.

🎵 12. 5. 1842 se narodil francouzský skladatel a pedagog Jules Massenet (†13. 8. 1912). Studoval pařížskou konzervatoř. Prošel praxí operního tympánisty. V r. 1863 získal Římskou cenu a odešel do Itálie. Po návratu do Paříže byl díky svým dílům značně populární a byla mu svěřena třída kompozice na konzervatoři. Světový ohlas měly jeho opery *Manon* a *Werther*. Pěvcům poskytoval vynikající možnosti uplatnit krásu hlasu.

🎵 13. 5. 1842 se narodil sir Arthur Sullivan (†22. 11. 1900), anglický skladatel, syn Ira a Italky. Studoval na královské hudební akademii v Londýně a na lipské konzervatoři. V r. 1866 byl jmenován profesorem na královské akademii, v r. 1875 začal spolupracovat s humoristou W. S. Gilbertem a společně dospěli k vytvoření specificky anglického typu hudební komedie z níž ve 20. století vyrostl muzikál. Nejúspěšnější tituly: *Mikado*, *Gondolieri*. V r. 1883 mu byl udělen šlechtický titul.

🎵 15. 5. 1567 se narodil italský skladatel Claudio Monteverdi (†29. 11. 1643). Byl žákem ředitele kůru cremonske katedrály. Už v 15 letech vydal tiskem sbírku tříhlasých motet *Cantiunculae Sacre*. V r. 1590 byl přijat jako zpěvák a violista do dvorní kapely v Mantově. Jako člen vévodova doprovodu podnikl několik cest po Evropě. V r. 1601 stanul v čele mantovské dvorní kapely, v r. 1607 provedl svou první operu *Orfeo*. O rok později následovala opera *Arianna*. Dále z díla: *Andromeda*, *Likoriho nepravé šílenství*, *Únos Proserpiny*, *Odyseův návrat do vlasti* (mezi tímto dílem a *Ariannou* vzniklo asi 13 oper, ale žádná se nedochovala), *Svatba Aenea a Lavinie*, *Korunovace Poppey*. Monteverdi byl jedním z prvních operních skladatelů, kteří přizpůsobili hudební drama publiku.

🎵 16. 5. 1922 se narodil rakouský dirigent Otmar Suitner. Studoval na salcburském Mozarteu dirigování a klavírní hru. Jako dirigent působil od r. 1952. V l. 1960 – 64 řídil drážďanskou Státní operu a tamější symfonický orchestr. 1964 – 71 a znovu od r. 1975 stál jako ředitel v čele berlínské Státní opery. Hostoval v mnoha zemích Evropy i v zámoří. Vynikal jako interpret klasické a romantické hudby. (†8. 1. 2010)

🎵 27. 5. 1727 zemřel italský skladatel Leonardo Vinci (*1690). Odchovanec ústavu Conservatorio dei Poveri di Gesu Cristo v Neapoli, debutoval jako operní skladatel r. 1719 a úspěch mu vynesl místo ředitele hudby u knížete S. Severa. Nedlouho před předčasnou smrtí se stal nástupcem A. Scarlattiho

ve funkci ředitele hudby neapolského místokrále. Jeho opery, férie, oratoria a gratulační kantáty byly hojně hrány.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

Jaký byl Velikonoční festival duchovní hudby 10. – 24. 4. 2022. 29. ročník nesl podtitul *Tělo/Vtělení/Oslavení*:

- 10. 4. – Haydnovo *Salve Regina* v konfrontaci s novodobými premiérami děl jeho současníků. Musica Figuralis v dobovém ladění.
- 11. 4. – Extrémní Sveissonova *Meditace pro sólový klarinet* – česká premiéra. V novém kostele na Lesné s virtuózním nadhledem přednesl Pavel Zlámal.
- 12. 4. - *Bruckner a Tulevova kantáta* zkomponovaná pro prostor katedrály na Petrově. Pořádající Filharmonie Brno a Hard – Chor Linz.
- 13. – 15. 4. – *Temné hodinky u Jezuitů* – cyklus Responsorií Carla Gesualda de Venosa v podání tří různých souborů doplněných o chorální zpěvy (ve zhasnutém kostele při svíčkách).
- 20. 4. – Světová premiéra skladby Pavla Zemka Nováka napsané pro fenomenálního bicistu Martina Opršála (70 bicích nástrojů 30 druhů) v hodinovém kolosálním díle.
- 22. 4. – Trio německých autorů raného a vrcholného baroka přednesl v sólovém večeru chorvatský varhaník Višeslav Jaklin.
- Slavnostní žalmy Antonia Vivaldiho pro dva orchestry a dva sbory a Bachova kantáta *Ich habe genung* – světový kontratenorista Andreas Scholl a Czech Ensemble Baroque.

Co se stalo před sto lety – rok 1922

✂ Narodili se:

- 5. března – herec Josef Větrovec (†2002)
- 17. března – herec František Peterka (†2016)
- 14. dubna – herečka Stella Zázvorková (†2005)
- 8. května – herec a režisér Miroslav Macháček (†1991)
- 23. května – herec Karel Effa (†1993)
- 20. června – herec Josef Kemr (†1995)
- 8. srpna – spisovatelka Marie Kubátová (†2013)
- 22. srpna – herec Miloš Kopecký (†1996)
- 4. prosince – francouzský herec Gérard Philipe (†1959)

Stalo se také:

✂ Eduard Bass vydal *Klazubovu jedenáctku*, bratři Čapkové drama *Ze života hmyzu*, Karel Čapek přidal ještě *Továrnu na absolutno*. Jeho budoucí žena Olga Scheinpflugová se poprvé objevila před kamerou v němém filmu *Zlatý klíček* podle scénáře K. Čapka.

✂ „Ano“ si řekli téměř pětáctýřicetiletá americká tanečnice Isadora Duncan a šestadvacetiletý ruský básník Sergej Jesenin. Ona se vdávala poprvé, pro něj to byl třetí a předposlední sňatek. Jejich manželství se brzy rozpadlo. Sergej pak v r. 1925 spáchal sebevraždu. Isadora zemřela dva roky nato, když se jí při jízdě autem zamotal šál mezi kola.

Z domova

🏠 Od listopadu 2021 do ledna 2022 se 1 095 dotazovaných občanů zapojilo do průzkumu jejich vztahu ke kultuře v Brně. Do tzv. „pocitové mapy“ bylo zaznačeno 23 288 bodů. Výsledná mapa i s interpretací dat je dostupná na www.brno.cz/kulturni-pocitova-mapa. Do průzkumu se město pustilo, aby získalo aktuální data pro přípravu kandidatury na Evropské hlavní město kultury. O titul se uchází pro rok 2028. Každoročně se jím mohou pyšnit dvě evropská města (letos je to partnerské město Brna Kaunas v Litvě a Esch-sur-Alzette v Lucembursku). Otázky se týkaly i obecnějšího hodnocení Brna: kde rádi trávíte volný čas (Lužánky, Kraví hora, park pod Špilberkem, Brněnská přehrada...), čím je Brno výjimečné (kromě brněnského orloje, funkcionalistická architektura, bývalá industriální centra,

Janáčkově divadlo, jedinečná kavárenská gastroscéna...), rozvoj kultury (kam lidé za kulturou chodí, ocenili by větší dostupnost kultury). Ve výsledcích je rozvoj kultury stejně podstatný jako doprava nebo bydlení.

🏠 Na 50 inscenací a ještě o něco více představení, 15 divadelních scén v 11 budovách a nespočet míst mimo divadla pro doprovodný program – to je letošní DIVADELNÍ SVĚT BRNO. Je významnou mezinárodní divadelní přehlídkou, která svým rozsahem patří mezi tři největší divadelní festivaly v České republice. Organizátoři si dlouhodobě kladou za cíl přivádět do Brna nejen to nejlepší, co nabízí české soubory, ale především inscenace zahraničních tvůrců. Divadelní svět Brno se uskuteční v termínu 24. – 29. 5. 2022.

- 24. a 25. 5. 2022 - AZYL – Kibbutz Contemporary Dance Company, Izrael – Mahenovo divadlo
- 26. 5. 2022 – *Kdo se bojí Virginie Woolfové*, ND Brno – Mahenovo divadlo
- 27. a 28. 5. 2022 – *Strípky ženy* – TR Warszawa, Polsko – Janáčkově divadlo
- 28. 5. 2022 – *Vassa Železnová*, ND Praha – Mahenovo divadlo
- 29. 5. 2022 – *Ztížená možnost soustředění*, ND Brno – Divadlo Reduta.

🏠 25. 4. – 8. 5. 2022 – Festival *Bonjour Brno*. Po dvou letech nucených přesunů se vrací zpět v tradičním jarním čase, aby své návštěvníky přenesl do prostoru, ve kterém se mohou těšit na koncerty, filmy, výstavy, divadlo, ochutnávku francouzských vín, povídání o literatuře... (www.bonjourbrno.cz)

🏠 Nejenže v dnešním Mahenově divadle, tehdy Německém městském divadle, se jako v prvním evropském divadle již od jeho otevření v r. 1882 svítilo elektrickými žárovkami, které zásobovala malá elektrárna ve Vlhké ulici (elektroinstalace provedla firma Thomase Alvy Edisona), ale dne 2. dubna 1925 se odtud, již pod názvem Divadlo Za hradbami, navíc uskutečnil první rozhlasový přenos činoherní inscenace československého Radiojournalu.

🏠 V dubnu oslavil laureát Ceny města Brna Ivan Sedláček životní jubileum – 90 let. Smíšený sbor Kantiléna na jeho počest zorganizoval koncert 30. 4. 2022 v sále Konventu Milosrdných bratří. Pedagog Ivan Sedláček založil ve Šlapanicích Šlapanický dětský sbor, který díky jeho vynikajícímu vedení získával na kvalitě. Stal se základem Kantilény.

🏠 Prokofjevova *Popelka* je tradiční dětský titul, hraný a oblíbený na celém světě. Patří k baletům, které nejsou sevřeny svěřací kazajkou původního uvedení, proto existuje řada slavných a pozoruhodných inscenací. Každá generace choreografů tak uvádí „svoji“ *Popelku*. Balet NdB nemůže chybět. Svěřil ji do rukou choreografky Markéty Pimek Habalové, bývalé sólistky Baletu, v současnosti na mateřské dovolené. Je to choreografka, které je blízký současný pohybový rejstřík, tvůrkyně hravá a vtipná. Je absolventkou Taneční konzervatoře Brno, od r. 1996 členkou Baletu NdB. Od sezony 2008 byla demisolistkou, nyní působí jako baletní mistr. V rámci Choreografických ateliérů NdB uvedla miniatury *Vesoul*, *Its man's World*, *Concierto de Aranjuez*, *Pajďom s kaňom* a *Mezi světy*. Jako choreografka spolupracuje i s Taneční konzervatoří Brno, na půdě Mahenova divadla uvedla taneční pohádky *Šípková Růženka*, *Popelka* a *Čert a Káča*. Pro Balet NdB vytvořila *Rhapsody in Blue* v rámci večera *Kontrasty* (v Redutě) a *Silvestrovské jezero labutí* v Janáčkově divadle. „Tvář“ novému nastudování *Popelky* vtiskli výtvarníci Pavel Knolle (kostýmy) a David Janošek (scéna).

🏠 Mezinárodní baletní soutěž opět v Brně! VII. Mezinárodní baletní soutěž Brno 2022 – XVII. Soutěžní přehlídka tanečních umělců ČR v termínu 29. 6. – 2. 7. 2022 v Janáčkově divadle. Mezinárodní baletní soutěž je dalším projektem, kterým Balet NdB ve spolupráci s Asociací tanečních umělců ČR přitahuje pozornost nejen české taneční obce a divácké veřejnosti k městu Brno. Pořadatelství má v NdB na co navazovat. Díky skvělému zázemí, výhodné geografické poloze i atraktivní scéně Janáčkově divadla. V minulosti v Brně proběhlo již šest ročníků celostátních československých baletních soutěží, ale i ty historicky první tři mezinárodní. Baletní soutěže jsou oblíbeným formátem, který stimuluje a podporuje rozvoj tanečního umění obecně, ale je impulzem pro individuální růst baletních umělců. Pořadatelství takových projektů je závislé na podpoře státních i regionálních orgánů a sponzorů, od které se odvíjejí i možnosti pořadatelů. Brno chce vytvořit důstojné podmínky pro prestižní soutěž střeoevropského měřítka, která vzbudí touhu tanečníků se této soutěže zúčastnit. K tomu přispívá pověst divadla prestižním složením poroty a možnost získání zajímavých cen. Tím není myšlena jen výše peněžní ceny nebo hodnota věcného daru od některých světových výrobců baletních oděvů a obu-

vi, ale také možnost získat zajímavou stáž v některé z prestižních evropských škol, či dokonce dostat nabídku stálého angažmá. Snad si tato soutěž získá popularitu i mezi milovníky a příznivci baletního umění. Poznamenejte si už teď do svých kalendářů 29. 6. – 2. 7. 2022 MBS Janáčkovovo divadlo.

🏠 Mezinárodní baletní gala – Moravské divadlo Olomouc, 31. 3. 2022. Olomoučtí poskytli dočasný azyl tanečnickům Kyjevského městského baletu, kteří se nemohli z turné vrátit domů. Umělecký šéf olomouckého baletu Jan Fousek přizval sólisty z ND Brno, ND moravskoslezského Ostrava a Divadla J. K. Tyla v Plzni ke společnému účinkování s ukrajinskými tanečnicemi. Zajímavý program sledovalo zaplněné hlediště olomouckého divadla. Účinkovali tanečníci jedenácti národností. Ti, kteří dojeli hostovat, tančili bez požadavku na honorář. Výtěžek ze vstupného byl z části rozdělen mezi ukrajinské tanečnické skupiny.

Ze světa

📖 Koncerty, taneční vystoupení a výstavy ruských umělců po celém světě jsou rušeny kvůli Putinově invazi na Ukrajinu. Rusko se např. nebude moci zúčastnit soutěže o nejlepší evropskou píseň Eurovize, která se letos v květnu uskuteční v italském Turíně. Green Day a další hudebníci zrušili plánované koncerty v Rusku. Warner Bros, Disney a Sony zase ruší uvádění svých filmů (v čele s novým *Batmanem*) do ruských kin. Na Benátském bienále se nebude prezentovat Ruský pavilon. Královská opera v Londýně zrušila turné ruského Velkého baletu, jednoho z nejstarších a nejprestižnějších baletních souborů na světě, který měl od 26. července do 14. srpna 2022 odehrát 21 představení. Britská a irská divadla stahují i představení Královského moskevského baletu a Ruského státního baletu ze Sibíře.

📖 Kvůli vazbám na Putina propustila Mnichovská filharmonie šéfdirigenta Valerije Gergijeva. O jeho rezignaci požádal i Edinburský mezinárodní festival, jehož byl čestným prezidentem. Čajkovského *Pikovou dámu* pod Gergijevovým vedením mezitím vypískali diváci v milánské La Scale, která následně zrušila nadcházející představení. Rovněž Rotterdamská filharmonie ruší každoroční festival Gergijev s dlouholetou tradicí a švýcarský festival Verbier dirigenta vyzval, aby rezignoval na pozici hudebního ředitele festivalového orchestru. V newyorské Carnegie Hall ho nahradili ve vystoupeních Vídeňské filharmonie a zrušena byla i dvojice květnových vystoupení ruského Mariinského orchestru, která měl Gergijev dirigovat.

📖 Ze stejného důvodu rezignoval na post hudebního ředitele a šéfdirigenta Velkého divadla i Gergijevův chránělec, rovněž rodák z ruské Severní Osetie, Tregan Sochijev. Žádné stanovisko nezaujal, pouze oznámil, že nemůže volit mezi svými milovanými ruskými a milovanými francouzskými hudebníky. Kromě moskevského divadla tak rezignoval na tutéž pozici ve Francouzském národním orchestru v Toulouse.

📖 Ruská sopranistka Anna Netrebko zase odřekla své budoucí angažmá v Metropolitní opeře v New Yorku. Dle svých slov je „proti této nesmyslné válečné agresi“, ale podpory Putina se nezrekne. V Pucciniho *Turandot* Annu Netrebko vystřídá ukrajinská pěvkyně Ljudmila Monastyrská, nahrazena bude i jako Elisabetta ve Verdiho *Donu Carlovi*. Vedení MET rovněž uvedlo, že si vytvoří vlastní scénu k inscenaci Wagnerova *Lohengrina*, místo aby ji sdílelo s moskevskou Velkou operou. (www.theguardian.com)

📖 Organizátoři Watsonstage Awards letos nahradili tradiční kategorie herec a herečka kategoriemi účinkujících v „roli identifikující se jako mužská/ženská“. Navázali tak na hudební ceny BRIT Awards, které rovněž zrušily genderové kategorie. Důvodem mohla být nominace Emmy Corrin, známé jako princezna Diana ze seriálu *Koruna*, jež se loni označila za „queer“ – člověka zpochybňujícího škatulkování sexuálních identit. (www.whatsonstage.com)

📖 Houslistka Nicola Benedetti je první ženou a zároveň prvním Skotem, přesněji Skotkou, jež povede Edinburský mezinárodní festival od doby jeho založení v r. 1947. Teprve čtyřiatřicetiletá houslistka s téměř dvacetiletým renomé mezi světovými špičkami ve světě klasické hudby převezme funkci 1. října 2022 a po osmi letech v ní tak vystřídá stávajícího ředitele Ferguse Lenehana. Ten během svého působení festival rozšířil a k zavedenému formátu, představujícímu v Edinburghu přední světové divadelní a taneční soubory, orchestry i komorní hudební tělesa, přidal velké, volně přístupné akce a větší diverzitu v oblasti hudebních žánrů.

Nabídky, informace**Operní představení v květnu:**

- 3. 5. 2022 – B. Smetana: *Prodaná nevěsta*
- 4. 5. 2022 – G. Puccini: *La bohème*
- 5. a 6. 5. 2022 – zájezd souboru do Francie s operou *Alcina*
- 7. a 20. 5. 2022 – W. A. Mozart: *Kouzelná flétna*
- 10. 5. 2022 – O. Nedbal: *Polská krev*
- 19. 5. 2022 – G. Puccini: *Tosca*
- 21. 5. 2022 – J. Offenbach: *Hoffmannovy povídky*
- 22. 5. 2022 – E. Zámečník: *Ferda mravenec*
- 25. 5. 2022 – J. Těmle: *Kocour v botách* – zájezd Příbram

Baletní představení v květnu:

- 13. 5. 2022 – S. Prokofjev: *Popelka* – Premiéra
- 14. 5., 17. 5., 18. 5. a 31. 5. 2022 – *Popelka* – reprízy

Prímé přenosy z Metropolitní opery v New Yorku (Divadlo Reduta, začátky v 18:45 hod.):

- 7. 5. 2022 – G. Puccini: *Turandot*
- 21. 5. 2022 – G. Donizetti: *Lucie z Lammermooru*

► NdB připravilo online výstavu brněnského fotografa Adolfa Rossiho. E-výstava nabídne výběr fotografií z divadelních představení a portrétů zachycených v 50. letech minulého století. Výstava bude k dispozici do 23. června 2022 (www.ndbrno-evystavy.cz).

► XXVII. ročník festivalu *Concentus Moraviae* 31. 5. – 27. 6. 2022, téma *Cestou od kořenu k budoucnosti*. Kaspar Zehnder – dramaturg, Pavel Fischer – rezidenční umělec, Sergey Khachatryan, Judith Jáuregui, Les Musiciens de Saint-Julien, The Mystery of the Bulgarian Voices Sirba Octet, B!ndman Saxophone Quartet, Magdalena Kožená, Simon Rattle & Friends. Vstupenky v prodeji (festivalcm.cz).

► 21. 5. 2022 Brněnská muzejní noc (Brno museum night) – podrobnosti na www.brnenskamuzejninoc.cz.

Vážení přátelé,

částečně jsme se mohli nadechnout – omezující opatření, hrozící nebezpečí nákazy na každém kroku to je snad na čas za námi. Proto využijte každé možné příležitosti k návštěvě zajímavých představení. Ať jsou hlediště našich divadel zase plná. Těší se na Vás účinkující a na setkání s Vámi také členové výboru SPnDB. Příjemné kulturní zážitky

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery	DIVA – magazín NdB
Malá encyklopedie hudby	Divadelní noviny
Osobnosti světové hudby	KAM v Brně
Oxfordský slovník opery	Metropolitan, Šalina
Postavy brněnského jeviště	Webové stránky NdB
Katalog NdB	Denní tisk a internet

Uzávěrka Zpravodaje dne: 26. dubna 2022

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, 613 00 Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.